

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 564/2014-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. septembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosti Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov 5, Prešov, zastúpeného advokátom JUDr. Andrejom Cifrom, J. Kráľa 5/A, Lučenec, vedené pod sp. zn. Rvp 7981/2014, sp. zn. Rvp 9107/2014, sp. zn. Rvp 9187/2014, sp. zn. Rvp 9188/2014 a sp. zn. Rvp 9189/2014, ktorými namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15 Co/169/2013 z 9. apríla 2014 a uzneseniami Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19 Co 577/2013 zo 7. mája 2014, sp. zn. 5 Co 261/2014 zo 14. mája 2014, sp. zn. 19 Co 335/2014 z 24. apríla 2014 a sp. zn. 5 Co 257/2014 zo 14. mája 2014, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, vedené pod sp. zn. Rvp 7981/2014, sp. zn. Rvp 9107/2014, sp. zn. Rvp 9187/2014, sp. zn. Rvp 9188/2014 a sp. zn. Rvp 9189/2014, s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 7981/2014.

2. Sťažnosti Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS o d m i e t a ako zjavne neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 7. júla 2014, 31. júla 2014 a 1. augusta 2014 doručené sťažnosti Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov 5, Prešov (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Andrejom Cifrom, J. Kráľa 5/A, Lučenec, vedené pod sp. zn. Rvp 7981/2014, sp. zn. Rvp 9107/2014, sp. zn. Rvp 9187/2014, sp. zn. Rvp 9188/2014 a sp. zn. Rvp 9189/2014, ktorými namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15 Co/169/2013 z 9. apríla 2014 a uzneseniami Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 19 Co 577/2013 zo 7. mája 2014, sp. zn. 5 Co 261/2014 zo 14. mája 2014, sp. zn. 19 Co 335/2014 z 24. apríla 2014 a sp. zn. 5 Co 257/2014 zo 14. mája 2014 (ďalej spolu aj „napadnuté uznesenia“).

Zo sťažností a z príloh k nim priložených vyplýva, že sťažovateľ je občianskym združením založeným podľa zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa.

Zo sťažnosti vedenej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 7981/2014 vyplýva, že sťažovateľ vstúpil do konania vedeného Okresným súdom Rimavská Sobota pod sp. zn. 3 Ro 478/2012, ktorého predmetom bolo uplatňovanie finančného plnenia zo spotrebiteľského úveru v sume 907,74 € zo strany obchodnej spoločnosti EOS KSI Slovensko, s. r. o. (ďalej len „obchodná spoločnosť“), proti spotrebiteľovi – fyzickej osobe (odporca, pozn.) ako vedľajší účastník, na strane odporcu. Dňa 19. októbra 2012 sťažovateľ podal vo veci vyjadrenie, v rámci ktorého vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku a navrhol, aby Okresný súd Rimavská Sobota postupoval podľa § 109 ods. 1

písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) a konanie prerušil a súčasne požiadal Súdny dvor Európskej únie o rozhodnutie o prejudiciálnej otázke. Okresný súd Rimavská Sobota následne rozsudkom sp. zn. 13 C 113/2012 z 5. marca 2013 zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 487,91 € spoločne s 9 % úrokom z omeškania ročne od 15. februára 2011 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti návrh vo veci samej a návrh sťažovateľa na prerušenie konania zamietol. Sťažovateľ podal proti označenému rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 15 Co 169/2013 z 9. apríla 2014 tak, že odvolanie sťažovateľa odmietol, pričom svoje rozhodnutie odôvodil tým, že odporca *„do dňa rozhodnutia odvolacieho súdu vo veci žiadnym spôsobom nereagoval na jeho výzvu ohľadom súhlasu s úkonom vedľajšieho účastníka – vznesenie námietky premlčania a podanie odvolania. Následne uvedené vyhodnotil ako neudelenie súhlasu s úkonom vedľajšieho účastníka.“*

Zo sťažnosti vedenej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 9107/2014 vyplýva, že sťažovateľ vstúpil do konania vedeného Okresným súdom Prievidza pod sp. zn. 15 Ro 252/2012 v pozícii vedľajšieho účastníka na strane odporcu. Predmetom nároku bolo uplatňovanie finančného plnenia zo spotrebiteľského úveru v sume 605,75 € zo strany obchodnej spoločnosti proti odporcovi. O návrhu obchodnej spoločnosti na vydanie platobného rozkazu rozhodol Okresný súd Prievidza platobným rozkazom č. k. 15 Ro 252/2012-42 zo 4. októbra 2012 tak, že mu v plnom rozsahu vyhovel. Proti platobnému rozkazu Okresného súdu Prievidza č. k. 15 Ro 252/2012-42 zo 4. októbra 2012 podal sťažovateľ odpor, v ktorom namietal, že *„platobný rozkaz nemal byť v zmysle § 172 ods. 9 OSP vydaný s ohľadom na neprijateľné zmluvné podmienky obsiahnuté v právnom titule, z ktorého žalobca odvodzoval svoj nárok“*, o ktorom Okresný súd Prievidza rozhodol uznesením sp. zn. 5 C 292/2012 z 20. mája 2013 tak, že odpor sťažovateľa odmietol ako podaný neoprávnenou osobou. Na základe odvolania podaného sťažovateľom označené uznesenie Okresného súdu Prievidza krajský súd uznesením sp. zn. 19 Co 577/2013 zo 7. mája 2014 potvrdil ako vecne správne, keď sa stotožnil s názorom prvostupňového súdu o *„nemožnosti podania odporu proti platobnému rozkazu vedľajším účastníkom“*.

Zo sťažnosti vedenej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 9187/2014 vyplýva, že sťažovateľ vstúpil do konania vedeného Okresným súdom Partizánske pod sp. zn. 21 Ro 393/2013 v postavení vedľajšieho účastníka na strane odporcu. Predmetom nároku bolo uplatňovanie finančného plnenia zo spotrebiteľského úveru v sume 1 475,61 € zo strany obchodnej spoločnosti Home Credit Slovakia a. s., proti odporcovi. O návrhu obchodnej spoločnosti Home Credit Slovakia a. s., na vydanie platobného rozkazu rozhodol Okresný súd Partizánske platobným rozkazom č. k. 21 Ro 393/2013-32 z 18. novembra 2013 tak, že mu v plnom rozsahu vyhovel. Proti platobnému rozkazu Okresného súdu Partizánske č. k. 21 Ro 393/2013-32 z 18. novembra 2013 podal sťažovateľ odpor, v ktorom namietal, že *„platobný rozkaz nemal byť v zmysle § 172 ods. 9 OSP vydaný s ohľadom na neprijateľné zmluvné podmienky obsiahnuté v právnom titule, z ktorého žalobca odvodzoval svoj nárok“*, o ktorom Okresný súd Partizánske rozhodol svojim uznesením sp. zn. 21 Ro 393/2013 zo 4. februára 2014 tak, že odpor odmietol ako podaný neoprávnenou osobou. Na základe odvolania podaného sťažovateľom označené uznesenie Okresného súdu Partizánske krajský súd uznesením sp. zn. 5 Co 261/2014 zo 14. mája 2014 potvrdil ako vecne správne, keď sa stotožnil s názorom prvostupňového súdu o tom, že oznámením sťažovateľa, že *„vstupuje do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu v štádiu skráteného konania, nenastali účinky vzniku jeho vedľajšieho účastníctva v konaní“*.

Zo sťažnosti vedenej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 9188/2014 vyplýva, že sťažovateľ vstúpil do konania vedeného Okresným súdom Partizánske pod sp. zn. 20 Ro 560/2012 v postavení vedľajšieho účastníka na strane odporcu. Predmetom nároku bolo uplatňovanie finančného plnenia zo spotrebiteľského úveru v sume 749,13 € zo strany obchodnej spoločnosti EOS KSI Slovensko, s. r. o., proti odporcovi. O návrhu obchodnej spoločnosti EOS KSI Slovensko, s. r. o., na vydanie platobného rozkazu rozhodol Okresný súd Partizánske platobným rozkazom č. k. 20 Ro 560/2012-18 z 3. decembra 2012 tak, že mu v plnom rozsahu vyhovel. Proti platobnému rozkazu Okresného súdu Partizánske č. k. 20 Ro 560/2012-18 z 3. decembra 2012 podal sťažovateľ odpor, ktorým namietal *„nesúladsť právneho titulu uplatňovanej pohľadávky so zákonom a poukázal na nekalosť obchodnej praxe...“*, o ktorom Okresný súd Partizánske rozhodol uznesením sp. zn.

5 C 72/2013 z 15. januára 2014 tak, že odpor odmietol ako podaný neoprávnenou osobou. Na základe odvolania podaného sťažovateľom označené uznesenie Okresného súdu Partizánske krajský súd uznesením sp. zn. 19 Co 335/2014 z 24. apríla 2014 potvrdil ako vecne správne z dôvodu, že *„vedľajší účastník nebol oprávnený na podanie odporu proti platobnému rozkazu“*.

Zo sťažnosti vedenej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 9189/2014 vyplýva, že sťažovateľ vstúpil do konania vedeného Okresným súdom Prievidza pod sp. zn. 11 Ro 378/2012 v postavení vedľajšieho účastníka na strane odporcu. Predmetom konania bolo uplatňovanie finančného plnenia zo spotrebiteľského úveru v sume 244,55 € obchodnou spoločnosťou EOS KSI Slovensko, s. r. o., proti odporcovi. O návrhu obchodnej spoločnosti EOS KSI Slovensko, s. r. o., na vydanie platobného rozkazu rozhodol Okresný súd Prievidza platobným rozkazom sp. zn. 11 Ro 378/2012 z 1. marca 2013 tak, že mu v plnom rozsahu vyhovel. Proti platobnému rozkazu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 11 Ro 378/2012 z 1. marca 2013 podal sťažovateľ odpor, ktorým namietal *„nesúlad právneho titulu uplatňovanej pohľadávky so zákonom... poukázal na nekalosť obchodnej praxe...“*, o ktorom Okresný súd Prievidza rozhodol uznesením sp. zn. 16 C 112/2013 z 22. januára 2014 tak, že odpor odmietol ako podaný neoprávnenou osobou. Na základe odvolania podaného sťažovateľom označené uznesenie Okresného súdu Prievidza krajský súd uznesením sp. zn. 5 Co 257/2014 zo 14. mája 2014 potvrdil ako vecne správne, keďže *„vedľajšie účastníctvo Združenia v konaní na strane odporcu je v danom prípade neprípustné“*.

Podľa názoru sťažovateľa napadnuté uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici a krajského súdu porušujú jeho práva podľa ústavy a dohovoru, a to v dôsledku „aplikácie ústavne nekonformného a arbitrárneho výkladu relevantnej procesnoprávnej normy“.

V sťažnosti sťažovateľ k tomu uvádza, že «... zákonné ustanovenie § 93 ods. 4 veta tretia OSP stanovuje postup všeobecného súdu pre prípad rozporu úkonu hlavného účastníka konania s úkonmi vedľajšieho účastníka. Za danej situácie je úlohou súdu posudzovať úkon vedľajšieho účastníka vo vzťahu k úkonu hlavného účastníka najmä v tom

smere, či tento samotný úkon nie je v prospech tohto účastníka alebo odporuje jeho záujmom. Uvedené nedopadá len na úkony vyplývajúce z hmotného práva, napr. vznesenie námietky premlčania nakoľko taký postup nevyplýva z predmetnej právnej normy a nebola by tak zabezpečená komplexná ochrana hlavného účastníka konania. Vo vzťahu k prípadnému vyslovenému nesúhlasu zo strany hlavného účastníka je pritom potrebné zohľadniť aj „kvalifikovanosť“ daného úkonu, ktorý musí byť učinенý so znalosťou veci pri zohľadnení subjektívnych dispozícií tohto účastníka správne posúdiť význam úkonu vedľajšieho účastníka za účelom naplnenia účelu jeho vstupu do súdneho konania. Formulovaný záver priamo popiera vymedzenú zákonnú úpravu a odníma právo na prístup k súdu vedľajšiemu účastníkovi. Je nevyhnutné rozlišovať dva typy vedľajšieho účasti, a v prípade, ak zo zákona vstúpila do určitého konania právnická osoba, činnosť ktorej je zameraná na ochranu práv spotrebiteľa, potom na vstup alebo zotrvanie v konaní, prípadne na možnosť uskutočňovať právne úkony v takomto konaní, tomuto typu vedľajšieho účastníka nemožno klásť žiadne ďalšie podmienky okrem tých, ktoré sú stanovené v § 93 ods. 4 druhá a tretia veta O. s. p. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť základné právo na súdnu ochranu bez zákonného podkladu. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z toho, že všeobecné súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov. Ak hlavný účastník súhlas s opravným prostriedkom vedľajšieho účastníka na výzvu súdu neposkytne, resp. ho odvolá, je potrebné následne tento úkon posúdiť podľa § 93 ods. 4 OSP. Pri tom je potrebné skúmať osobnostné, vzdelanostné alebo aj zdravotné predpoklady hlavného účastníka pochopiť priebeh konania a uplatnený nárok žalobcu. Súd preto neodmietne odvolanie vedľajšieho účastníka, ktoré je zjavne v prospech jeho oprávnených záujmov, o ktorých hlavný účastník nemusí byť informovaný. Je to klasický príklad spotrebiteľských konaní, kedy priemerný spotrebiteľ nedokáže posúdiť neprijateľné zmluvné podmienky v zmluvách, príp. použitie nekalých obchodných praktík, ktoré sú právnym základom uplatňovaného nároku a nedokáže ani využívať procesné inštitúty na svoju obranu. Je potrebné zdôrazniť, že prípadná nečinnosť žalovaného nemôže byť posudzovaná za konkludentný súhlas s uplatnenou žalobou, ale je prejavom rezignácie neinformovaného spotrebiteľa... S poukazom na § 101 ods. 3 O. s. p. nie je možné

vyvodzovať nesúhlas žalovaného s podaným opravným prostriedkom vedľajšieho účastníka zo skutočnosti, že žalovaný sa k nemu v súdom stanovenej lehote nevyjadrí.».

K nemožnosti vedľajšieho účastníka podať odpor proti platobnému rozkazu sťažovateľ uvádza, že „Zo žiadneho z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva, že by vedľajší účastník mohol vstúpiť do konania len v určitej fáze sporového konania, resp. že by výslovne nemohol vstúpiť do konania v čase do vydania platobného rozkazu. Navyiac platobný rozkaz možno vydať len ak právo navrhovateľa na zaplatenie peňažnej sumy vyplýva zo skutočností uvedených navrhovateľom. Pokiaľ by však uvedené právo bolo spochybnené, a to konkrétne vyjadrením vedľajšieho účastníka k návrhu na začatie konania, platobný rozkaz následne vydať nemožno a súd nariadi pojednávanie (§ 172 ods. 3 OSP). Opačným výkladom by potom zanikol účel vedľajšieho účasti... Či sa jedná o konanie sporové alebo nespоровé nedeterminuje to, či je odporca v konaní pasívny, alebo sa aktívne bráni a ani to, či sa jedná o konanie skrátené alebo nie. ... nie je možné konštatovať, že konanie pred vydaním platobného rozkazu je konaním nespоровým. Sporové konanie začína podaním návrhu vo veci samej a tým je aj návrh na vydanie platobného rozkazu. Vzhľadom na tieto skutočnosti je preto nutné konštatovať, že vedľajší účastník môže vstúpiť do sporového konania kedykoľvek aj v rozkaznom konaní do vydania platobného rozkazu resp. po jeho vydaní do právoplatného skončenia súdneho konania.“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažností na ďalšie konanie rozhodol nálezmi, v ktorých vysloví porušenie ním označených práv podľa ústavy a dohovoru napadnutými uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici a krajského súdu, napadnuté uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici a krajského súdu zruší a veci vráti Krajskému súdu v Banskej Bystrici, resp. krajskému súdu na ďalšie konania a súčasne sťažovateľovi prizná úhradu trov konania. Súčasťou sťažností je návrh sťažovateľa na vydanie dočasných opatrení podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorými by ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutých uznesení Krajského súdu v Banskej Bystrici a krajského súdu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažností je rozhodovanie o sťažnostiach sťažovateľa, ktorými sa domáha vyslovenia porušenia svojich ústavou garantovaných práv napadnutými uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici a krajským súdom.

II.1 K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa už začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností, ktoré sú predmetom tohto prerokovania pred ústavným súdom, a z ich obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľa a skutočnosť, že všetky sťažnosti smerujú proti uzneseniam odvolacieho súdu, rozhodol ústavný súd, aplikujúc označené právne normy, tak, že predmetné sťažnosti spojil na spoločné konanie (bod 1 výroku tohto uznesenia).

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici a krajského súdu

Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

Ústavný súd považoval za potrebné tiež poukázať na svoje ústavné postavenie, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

Uvedenými právnymi názormi sa ústavný súd riadil aj pri predbežnom prerokovaní sťažností, ktorými sťažovateľ namietal porušenie svojich ústavou a dohovorom garantovaných práv napadnutými uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici a krajského súdu. Z obsahu sťažností vyplýva, že podľa názoru sťažovateľa bolo zasiahnuté do jeho práv podľa ústavy a dohovoru tým, že Krajský súd v Banskej Bystrici a krajský súd aplikovali výklad relevantnej procesnoprávnej normy upravujúcej inštitút vedľajšieho účastiťva spôsobom, ktorý je nekonformný a arbitrárny. Bolo preto úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažností posúdiť, či medzi odôvodnením napadnutých uznesení Krajského súdu v Banskej Bystrici a krajského súdu v častiach týkajúcich sa uvedenej námietky a sťažovateľom označeným základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru existuje taká príčinná súvislosť, ktorá by po eventuálnom prijatí sťažností na ďalšie konanie zakladala opodstatnené dôvody na vyslovenie ich porušenia.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Po oboznámení sa s obsahom napadnutých uznesení Krajského súdu v Banskej Bystrici a krajského súdu ústavný súd dospel k záveru, že Krajský súd v Banskej Bystrici a krajský súd svoje rozhodnutia, ktorými odmietli odvolania sťažovateľa, náležite odôvodnili, čo potvrdzuje ich argumentácia vychádzajúca z v konaniach zisteného skutkového stavu a na tomto základe vyvedených právnych záverov.

Z odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15 Co 169/2013 z 9. apríla 2014 okrem iného vyplýva, že druhostupňový súd odporcu prípisom z 5. marca 2014 vyzval, aby oznámil, či s úkonmi vedľajšieho účastníka – sťažovateľa súhlasí, pričom odporca si výzvu prevzal 11. marca 2014 a do dňa rozhodnutia druhostupňového súdu na ňu nereagoval. Pri posudzovaní vzniku vedľajšieho účasti sťažovateľa ako právnickej osoby, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, Krajský súd v Banskej Bystrici vychádzal z § 93 ods. 4 OSP a judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) vyslovenej v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo 188/2012 z 5. februára 2013, podľa ktorej *„vedľajší účastník, právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu nemôže do konania vstúpiť proti vôli hlavného účastníka, ktorého chce vedľajší účastník podporovať a hlavný účastník musí s úkonmi vedľajšieho účastníka vždy vysloviť súhlas. Nevyslovenie súhlasu sa rovná neudelenie súhlasu.“* (citované z napadnutého uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici).

V odôvodnení uznesenia krajského súdu sp. zn. 19 Co 577/2013 zo 7. mája 2014 je vyslovený právny názor, že právo podať odpor proti platobnému rozkazu má v zmysle § 174 ods. 2 OSP explicitne len žalovaný, keďže na rozdiel od odvolania, ktoré má suspenzívne a devolutívne účinky, má podanie odporu okamžité a nezvratiteľné účinky, v dôsledku ktorých sa zrušuje platobný rozkaz. V prípade, ak by sa takéto právo priznalo vedľajšiemu účastníkovi, odporca by účinky podaného odporu nemohol zvrátiť, čím by sa zároveň stal

nepoužiteľný aj § 93 ods. 4 OSP, podľa ktorého úkony vedľajšieho účastníka odporujúce úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi súd po uvážení všetkých okolností.

V uzneseniach sp. zn. 5 Co 261/2014 zo 14. mája 2014, sp. zn. 19 Co 335/2014 z 24. apríla 2014 a sp. zn. 5 Co 257/2014 zo 14. mája 2014 krajský súd s odkazom na uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 357/2012 z 30. októbra 2013 a sp. zn. 7 Cdo 135/2013 z 21. októbra 2013 poukázal v prvom rade na účel a zmysel inštitútu vedľajšieho účastníctva, ktorým má byť pomoc niektorému z účastníkov v spore, pričom zdôraznil, že s prihliadnutím na vznik účinkov vedľajšieho účastníctva je potrebné § 93 ods. 3 OSP vykladať tak, že tieto môžu nastať len v sporovom konaní, teda v konaní, v ktorom sa môže naplniť jeho obsah a účel. Uvedené však neplatí pre štádium sporového konania, v ktorom súd rozhoduje v tzv. skrátanom (rozkaznom) konaní vo forme platobného rozkazu, keďže toto štádium vykazuje oproti klasickému sporovému konaniu špecifické znaky (uskutočňuje sa bez nariadenia pojednávania a bez vykonávania dokazovania, dôraz je kladený na rýchlosť a hospodárnosť a vo vzťahu k žalovanému sa uplatňuje zásada „vigilantibus iura scripta sunt“). *Z uvedených dôvodov preto, ak odporca nevyvíja v tomto štádiu konania žiadnu procesnú aktivitu a neuplatňuje svoje procesné práva, nemôže tak procesne účinne urobiť ani subjekt, ktorý oznámi súdu, že vstupuje do konania na jeho strane ako vedľajší účastník. To znamená, že oznámením tretieho subjektu, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu v štádiu skrátaného (rozkazného) konania, nenastávajú účinky vzniku vedľajšieho účastníctva tohto subjektu, a preto neprichádza do úvahy ani podanie odporu proti platobnému rozkazu takýmto subjektom.*

Odôvodnenie napadnutých rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici a krajského súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by ich výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom Krajského súdu v Banskej Bystrici a krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutých uznesení. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu

(II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Ústavný súd sa z odôvodnení napadnutých uznesení Krajského súdu v Banskej Bystrici a krajského súdu presvedčil, že sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Tieto rozhodnutia nevykazujú znaky svojvôle, nevyhodnocujú nové dôkazy a právne závery, vychádzajú z dostatočne zisteného skutkového stavu, k čomu Krajský súd v Banskej Bystrici a krajský súd dospeli na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd za týchto okolností nie je oprávnený ani povinný nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, IV. ÚS 110/03). Ústavný súd ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

Vo vzťahu k námietke sťažovateľa ústavný súd poznamenáva, že vedľajší účastník môže do konania vstúpiť buď z vlastnej iniciatívy, alebo iniciatívy účastníka konania. Ako vedľajší účastník môže sa popri účastníkoch konania zúčastniť ten, kto má právny záujem na jeho výsledku (§ 93 ods. 1 OSP), ale aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu (§ 93 ods. 2 OSP). V oboch prípadoch je podstatnou podmienkou vedľajšieho účastníctva v konaní súhlas účastníka konania, na strane ktorého má vedľajší účastník vystupovať. Z procesného postavenia vedľajšieho účastníka automaticky nevyplýva, že vedľajším účastníkom poskytovaná procesná pomoc hlavnému účastníkovi vyhovuje a musí s ňou bezvýhradne súhlasiť. To platí aj vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi, na ktorého sa vzťahuje § 93 ods. 2 OSP. Účastník konania má právo svojím nesúhlasom zabrániť tomu, aby pred súdom na jeho strane v postavení vedľajšieho účastníka konal ten, ktorého účasť si v konaní neželá, vrátane nesúhlasu s procesnými úkonmi vedľajšieho účastníka, ktorých vykonanie si neželá, resp. s nimi

nesúhlasí (k tomu pozri tiež uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 188/2012 z 5. februára 2013). Pokiaľ v naznačených súvislostiach Krajský súd v Banskej Bystrici v uznesení sp. zn. 15 Co 169/2013 z 9. apríla 2014 vychádzal z názoru, že „*Nevyšlovenie súhlasu sa rovná neudelenie súhlasu*“ s odvolaním podaným vedľajším účastníkom proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 13 C 113/2012 z 5. marca 2013, nemožno mu vytýkať arbitrárnosť, resp. zjavnú neodôvodnenosť.

Rovnako napadnuté rozhodnutia krajského súdu opierajúce sa o judikatúru najvyššieho súdu nevykazujú znaky svojvôle a arbitrárnosti, a keďže obsahom základného práva na súdnu ochranu (a tiež aj práva na spravodlivé súdne konanie) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosti sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu ich zjavnej neopodstatnenosti.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že niet žiadnej spojitosti medzi napadnutými uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici a krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru), a preto sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu ich zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažností ako celku bolo bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnostiach.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. septembra 2014